

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

NA PROMIENISTYM SZLAKU NIEŚMIERTELNOŚCI Hołd Juluszowi Słowackiemu w natchnieniu pokoleń wyśniony

W lat kilkanaście po trzecim rozbiórce Polski urodził się Julusz Słowacki.

Dzieciństwo jego i lata pachołce przypadły na okres wielkiego w dziejach naszych przelomu: nad polami kłeski grały jeszcze dzwony pogrzebowe po upadku dawnej Rzeczypospolitej szlacheckiej, ale w duszach pokolenia wschodziła już ziarna Polski nowej, która miała wiara swoją złożyć w demokrację, w żywiole ludu i — z żywiołu tego zaczerpnąć siły do pracy odrodzicielskiej. Słowacki tej ery nowej miał stać się piewca i chorągwym.

Po ukoczeniu poważnych studiów klasycznych w Wiedniu, jako młodzieniec dwudziestoletni wstąpił na stanowisko do urzędu skarbowego w Warszawie, która była wówczas stolicą przytroczonego do Rosji Królestwa Kongresowego. Wkrótce potem, w r. 1830, gdy wybuchło powstanie listopadowe, opuścił Warszawę, wysłany w misję dyplomatyczną do Anglii przez powstańczy Rząd Narodowy.

Zegnając Warszawę, czyż mógł przypuszczać, że już nie ujrzy jej za życia?

Ze wrócił do niej dziś dopiero, jako garsteczka popiołu, po stu latach rozłąki, a w osiemdziesiąt prawie lat po zgonie?

A przecież w dwóch naczelnym (tesknotach) duszy nie zawiodł go los pośmiertny: — wraca w trumnie, ale wraca do Polski wolnej i wraca otoczony sławą, o jakiej marzył za życia, wraca, aby spocząć w Panteonie Nieśmiertelności.

Trumna jego wita całą Polskę w umieszczeniu czci, w radosnym płaczu zmarłych-wetania. Pozdrowia ją, jako najdroższą relikwię, jako znak własnej niepożytej Mocy.

Najdumniejszy chyła się u stóp tej Trumny. Serca wielkich i serca małych płoną, jak kadzelnice. Wychodzą naprzeciw niej dostojnicy państwa i purpuraci kościoła. Pozdrowia ją żołniersi i robotnicy. Klonią się przed nią sztandary pracy i chorągwie bitew...

Cóż uczynił ten Wygnaniec, że w takim powraca triumfie,

Na statku wiozącym prochy Słowackiego

że biją mu dzwony całej Polski, że naród prochy Jego składa na miejscu przynajwyższym, w porcie św. Krzyża i Wodów? **Dotknij reszty otrzymanej: stworzył pieśń, która jak słup ognisty w najczarniejsze noce wiodła naród przez pustynię niewoli, nie pozwalając zwątpić**

zrozpaczonemu i upaść tym, którzy krwią z ran otwartych broczyli. **Wespół z Adamem Mickiewiczem i obok niego stanął Julusz Słowacki w twardej służbie narodu, podejmując rząd dusz na barki wieszczki i apostoła.** Kiedy padł złamany sztandar

nlepodległości, kiedy z rąk wódzów i hetmanów wytracona została buława, która go niegdyś bronila, wtemczas ów znak królewski, poszarpany znak Orła i Pogoni uniosła z polą walki i ocalała poezja polska, czyniąc zeń sztandar ducha, niedosłyszany dla wrogów: poezja polska równie wielka i równie nieśmiertelna w dwóch naczelnym twórcach: w Mickiewiczu i w Słowackim.

Gdy żył, walczył i cierpił na ciernistych szlakach tulactwa, drogi ich rozchodziły się nieraz, lub krzyżowały ze sobą. Ale obaj różnymi drogami dążyli do jednego celu.

Obaj śnił sen o Polsce wolnej i szczęśliwej, obaj w duchu wykuliwali oręż jej wyzwolenia; obaj rwali serce swe w kawały i zamieniali w pioruny, kruszące to wszystko, co było uciskiem i krzywdą; co było panowaniem człowieka nad człowiekiem i narodu nad narodem.

Oni to — dwaj królewscy synowie pieśni — stali się naprawdę spadkobiercami królów i wkręscielami majestatu polskiego.

I dlatego naród godnymi ich osądził przybytkiem tej wielkiej czci, w jakiej śpią prochy królów i bohaterów. Tam, gdzie spoczęły dostojne szczątki Piastów i Jagiellonów, gdzie stoi trumna Kościuszki i ks. Józefa, tam spoczęły prochy Adama i tam też spoczywać będą popioły Juljusza.

Popioły tylko, gdyż duch jego, równie jak duch Adama, żył będzie w nas i z nami. Ten, który z imienia Polski uczynił paclerz, — co płacze i piorun, co błyska, który dzieje stu leci przetopił w pieśń o Królu Duchu; który potęgę słowa za kłął w harfe Derwida i w li-rę Wernyhory; który oceanowi umiał dać głos oceanów, burzom głos burzy, a słowikom — słowicy; ten, który na myśl wynalazł mowę myślicy, na złość szwielcowa, na boleść — jęcząc, na przekleństwo znalazł pieśń bogów pieklesnych, a na miłość... a niłość ubrał w to wszystko, czem plonie uroda wszechświata, ten duchem należy do nas, żywych, ten jest Życiem Złota.

F. G.

Na sprowadzenie zwłok Wieszczki medal wykonany przez art. rzeźb Wl. Gruberskiego.

WAWEL Polski skarb najświętszy

Spoczynkiem bohaterów — „quies heroum” — nazywał jeden z pisarzy groby królewskie na Wawelu, gdzie już za kilka dni spoczna prochy Juljusza Słowackiego. Do grobów tych wchodzi się przez wstawione w posadzkę drzwi naprzeciw kaplicy św. Krzyża w Katedrze.

W najstarszej, pierwszej krypty cie św. Leonarda mieszczą się sarkofagi Tadeusza Kościuszki, ks. Józefa Poniatowskiego, królowej Marii Kazimierzy, Jana III i króla Michała Wiśniowieckiego.

Znajdują się tam nadto kruszcowe trumny Władysława IV, jego żony Cecylii Renaty, oraz trumienki ich dwojga małoletnich dzieci, które dawniej spoczywały pod kaplicą Wazów. Zwłoki Jana III, oraz jego małżonki sprowadzono na Wawel dopiero w r. 1733. Sarkofag dla króla Jana sprawił król Stanisław August. Zwłoki Kościuszki złożono tu w r. 1818. Dodać należy, że sarkofag dla króla Michała Wiśniowieckiego sprawił cesarz Franciszek Józef.

W dalszych podziemiach znajdują się barokowe trumny Zygmunta III, oraz dwóch jego żon Anny i Konstancji i królewicza Aleksandra Karola. W osobnym podziemiu spoczywa cynowa trumna Stefana Batorego. Pod samą kaplicą Wazów stoi sarkofag barokowy Jana Kazimierza, oraz renesansowe trumny Zygmunta Augusta i jego siostry Anny Jagiellonki. Tu spoczywa też Barbara Zapolska, żona Zygmunta Starego i Marja Ludwika, żona Władysława IV, a następnie Jana Kazimierza.

W krypcie pod kancliką Zygmuntowska stoi samotny sarkofag Zygmunta Starego.

Przez drzwi, umieszczone w posadzce przed kancliką Linskich, wchodzi się do krypty, w której dnia 4 lipca 1890 r. spoczęły prochy wieszczki narodowej Adama Mickiewicza.

W przedłużeniu tej krypty znajduje miejsce sarkofagu Juljusza Słowackiego. Na sarkofagu tym wyryty jest z wierzczy wielki krzyż, bo bokach będą umieszczone dwa srebrne wieniec. Na jednym z nich będzie umieszczony napis „Julusz Słowacki”, na drugim pamiętne daty „1809—1849”.

Popiersie Juljusza Słowackiego w Muzeum Narodowym w Warszawie. Zdjęcie W. Radwańskiego z roku 1909

Po trudach tulactwa po mękach tęsknoty wracają do Polski prochy ostatniego króla bez korony

Trumna z prochami Juljusza Słowackiego wstąpiła już na niebieską, na falach Wisły płynącą śród lasów ojczyznych, pod ojczyznym niebem.

A kiedy przystanie u brzozy w swym triumfalnym pochodzie, tam przybędą rzesze ludu, tam wszędzie gromadzą się tłumy wieloletnie, aby witać Tego, który po trudach tulactwa, po męce tęsknoty, po długim śnie w mogile obcej ziemi, wraca do Polski, wraca do jej prastarej stolicy, aby spocząć w przybytku wieków, wśród królów i wódzów, jako ostatni król bez korony.

Polska, stawiając trumnę Jego na Wawelu, spłaci dług Genjuszowi, w którym twórczość jej osłabła jeden ze swych najwyższych szczytów.

Alle niechaj nikt nie sądzi, że On się w tej Katedrze pomścił; że zamkna się za Nim podwoje Grobowca, i jakiegokolwiek choćby najwznioślejsze sklepienia, zdołają ducha Jego ogarnąć i zambalsamować w zimnej i zastygłej chwale.

Duch Juljusza Słowackiego to — duch wiekulego ruchu i dążenia; to — strzelistość, wzlotów wyrzadzających się do słońca i nad słońca; to — skrzydła na cały ogrom niebios rozpostarte; to — serce, przez które przewlewał wicher tysiącoletni; to — myśl, która dzieje Polski wysłała na tonie dzieł wszechświata, a w pochodzie człowieka na ziemi odgadywała pochód przyszłych tytanów.

Trumna jego stać będzie tam, kiedy stoja trumny najczcowniejszych.

Alle duch Jego, moc Jego wiecznie żywa, Jego natchnienie, Jego słowo iść będzie zawsze w pierwszym zastępie chorągiew, walczących o światło, o piękno, o anielsko w duszy człowieka. Płonać będzie w piersiach ludzkich nieśmierzoną tęsknotą za tem, co nadludzkie, co wyrasta ponad czerep rubaszny, co wzbija się w heroldym woł, w nieśmiertelność lotu, w niezłomność wysiłku.

Genjusz polski, który w Mickiewiczem mocował się z Bogiem, w Słowackim mocuje się sam ze sobą i przewyżcza sam siebie. Dlatego obaj są współsiótkami i współwielkimi z narodem.

J. Rzymowski.

Hołd Senatowi Słowackiemu

WARSZAWA, 25. VI. Po uroczystym posiedzeniu Sejmu...

Zagaił je marszałek Trampczyński...

W niedawno minionych czasach długi naszeli niewoli...

Dia! gdy sześciu dni od nikow nabych dożyliśmy...

Do Twoj narami niesmiertelny! Dia zaranifestowania...

Przeważną zwróciła uwagę nieobecność...

Prezydent Warszawy póżega prochy poety

Po przewiezieniu trumny na łworec...

Wspaniale widowisko na Starem Mieście

Uroczystości Słowackiego w stolicy wspaniale się w połączają...

Inspekcja zburzonych twierdz niemieckich

na pograniczu polskim BERLIN, 25.6. — TeCl. w. — 'Vor-sische Zeitung'...

Inspekcja ta potrwa około 10 dni.

Hołd polskiemu uczonemu składają od Pragi po Charbin

Ze wszystkich stron kraju dochodzą wiadomości...

Krwawe starcie w Bukareszcie Krew 26-ciu ofiar zacieklności partyjnej

BUKARESZT. 25.6. Miedzy zwolennikami Bratlanu...

W Pradze Czeskiej uroczystość uczczenia znakomitego...

Niebywała katastrofa na kopalni pod Lipskiem

BERLIN, 25.6. Katastrofa przy wania tamy...

Zaważona ściana pogrzebała 3-ch strażaków

HAMBURG, 25.6. Podczas pożaru...

Wszyscy zginęli

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Szukajmy nowych dróg nie rezygnując z ideałów wolności Budować należy silne państwo

Zalozne są pierwsze próbki wznowionej działalności sejmowej...

Sejm jest naprawdę ciężko chory...

Potrzebę reformy ustroju państwowego...

Wielką jest wielką, śmiała twórczość...

Nowe próby porozumienia między Polską a Niemcami

Przedstawiciele ster gospodarczych obu państw...

WARSZAWA, 25. VI. Kilkakrotnie rozmowy posła niemieckiego...

Wizyta wojennej floty niemieckiej w porcie Gdańskim

GDAŃSK, 25.6. Dnia 12 lipca przybędzie tu...

Chamberlin przybywa w środę do Warszawy

PRAGA, 25.6. — Tel. w. — Lotnicy amerykańscy Chamberlin i Lewin...

Krwawe starcie w Bukareszcie

BUKARESZT. 25.6. Miedzy zwolennikami Bratlanu...

Niebywała katastrofa na kopalni pod Lipskiem

BERLIN, 25.6. Katastrofa przy wania tamy...

Złota szabla dla Marszałka Piłsudskiego

Wycieczka Polaków amerykańskich...

Cukier znów podrożał

Porucznik Jani znów w niebezpieczeństwie

Stefan Jaracz na kuracji

GIEBDA

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Złota szabla dla Marszałka Piłsudskiego

Wycieczka Polaków amerykańskich...

Cukier znów podrożał

Porucznik Jani znów w niebezpieczeństwie

Stefan Jaracz na kuracji

GIEBDA

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

Przywate notowania

ZA TRZY DNI zgaśnie słońce

Wn. 29 czerwca nastąpi całkowite zaćmienie słońca...

Z soli trzeba wycisnąć więcej pleniędzy

MONOPOL SOLNY OPARTY BĘDZIE na handlowych podstawach

Miasto zniszczone przez pożar

W SZERZĄCEJ SIĘ GWAŁTOWNIE POŻODZE

Niemiecki rywal Lindbergha i Chamberlina

Morderca żony i teściów skazany na śmierć

Przerazony zamachem dygnitarz sowiecki

Smiertelna zabawa

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

Włodarczyk zginął

